

fremstilling af art og omfang af fritidsbehov, samt i hvilken grad de kan honoreres ud fra såvel ressourcer og deres tilgængelighed som konkurrencen om arealerne med henblik på produktion, fredning o. a. Undersøgelsen bygger på iagttagelser og publikationer om emnet på nationalt plan. Resultaterne af det sidstnævnte kan ikke blive bedre end det materiale, der findes, fx mangler systematisk data for Danmark, men derudover bringes overvejelser om rekreative områders økologiske kapacitet og mulighederne for at tilfredsstille menneskers behov, uden at de ødelægger det for hinanden. Forfatterens personlige syn på det berettigede i arealforbrugende fritidsaktiviteter («... arbejde og leg har ikke forskellig moralsk værdi.») gør bogen til mere end et opslagsværk og bibliografi og litteraturhenvisninger giver en god indgang til studiet af rekreativ aktivitet.

Ruth Helkiær Jensen

Johannes Humlum i samarbejde med Hans Sylvain Thomsen: Kulturgeografisk Atlas.

Bd. 1: Atlas. 7. udg. Gyldendal, København 1975. 139 s. med kort + forklaring, indholdsfortegnelse og index. 19,5 × 26,5 cm. Kr. 138.00.

Professor Humlums helt uundværlige Kulturgeografiske Atlas er udsendt i 7. udgave, denne gang med H. Sylvain Thomsen som medarbejder. Kortmateriale bliver stadig mere differentieret med relativt flere regionale kort, og emnekredsen udvides (transportkort, mineralproduktion i Kina).

Kulturgeografisk Atlas er »en institution« i al dansk geografiundervisning. Det kan derfor ikke påskønnes nok, at det revideres hyppigt, det er ligefrem en nødvendighed, som enhver håndbog med dette emne burde opfylde.

Ruth Helkiær Jensen

Nurul Islam (ed.) 1974: Agricultural Policy in Developing Countries.

Proceedings of a Conference held by the the Int. Econ. Ass. at Bad Godesberg. Macmillan London 1974. XXXI + 565 s., 22 × 13,5 cm. £ 10.00.

Bogen giver økonomers syn på U-landenes landbrugsudvikling fra forskellige vinkler. Enkelte indlæg er matematiske

modeller, de fleste helt verbalt beskrevet og lette at læse. Blandt emnerne må nævnes: kornarternes fremtidige udvikling, fødevarerforsyning og befolkning i U-lande (Esther Boserup) og flere case-studies, bl. a. et om Argentinas udenrigthandel. Bogen supplerer geografers viden om økonomiske forhold bag landbrugsudvikling.

Sofus Christiansen

D. B. Grigg: The Agricultural Systems of the world. An Evolutionary Approach. Combridge University Press, London 1974. IX, 358 s., 26 fig., 48 tabeller. 15 × 23 cm. £ 2.75.

I økologisk kulturgeografi mangler man en bog om verdens landbrugssystemer. Man har gode oplæg, fx Dumont's Types of Rural Economy og Duckham's Farming Systems of the World, men alligevel er Grigg's bog anderledes, omend stadig kun et godt oplæg?

Første del bygger på en historisk fremstilling af landbrugets udvikling. I anden del benyttes Whittlesey's landbrugstyper (modificeret) som grundlag for en gennemgang af det nutidige landbrug.

Beskrivelsen af den »gamle landbrugshistorie« er summarisk, og der forekommer enkelte skæmmende fejl deri (sweet potato = xanthesoma!). Den nyere landbrugshistorie er lykkedes bedre; der er trukket på en del helt ny litteratur.

Anden del behandler shifting cultivation (»Skiftebrug« efter det svenske), asiatisk risavl, nomaderne, mediterrant landbrug, mixed farming, mejeribrug, plantager, ranching og de store kornbrug.

Bogen er baseret på et uhyre materiale og er alene derfor værdifuld. Det forekommer imidlertid, at den ikke når at skildre sit forehavende: landbrugssystemer. D. B. Grigg har gjort et vældigt godt arbejde, som må kunne blive basis for en længe savnet landbrugsgeografi.

Sofus Christiansen

Karl Ruppert (Hrsg.): Agrargeographie. Wege der Forschung. Bd. 171) Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt 1973. IX, 511 s., kort og figurer. 13 × 20 cm. DM 61.60.

En antologi med overvejende tyske bidrag. Bogens intension er at vise metodologisk vigtige arbejder, der markerer landbrugsgeografiens udvikling som videnskab fra H. Bernhards afhandling

(1915) om agrargeografi som videnskabelig disciplin til Kostrowickis typologisk disponerede Agrargeographie in Polen (1957). To forhold synes at komme til at spille en rolle i landbrugsgeografiens videre vækst: erkendelsen af historiske faktorerens betydning for agrarlandskabet i dag og en voksende forståelse af, at de ændringer, det moderne landbrug påfører landskabet, vil gribe langt ind i fremtiden.

Ruth Helkiær Jensen

Norbert Csáki: Land Supply and International Specialization in Agriculture. Akadémiai Kiadó, Budapest 1974. 102 s., 15 tavler, 10 fig. 17 × 25 cm. \$ 6.60.

Bogens emne behandles i en teoretisk del, der bl. a. indeholder definitioner, et afsnit om produktionsstruktur i forhold til givne ressourcer på forskelligt niveau, og et, der fordyber sig i arealdifferentiering i Østlandene sat i relation til den planlægning, der finder sted. Den er et indlæg i bestræbelserne henimod den optimale internationale specialisering, men når kun til at fremlægge en række relationer mellem landbrugsproduktion målt på forskellig måde og udtryk for udviklingsniveau (nationalindkomst, eksport).

Interessantest er diskussionen om den komplementære og den konkurrerende specialisering.

Ruth Helkiær Jensen

A. P. A. Vink: Land Use in Advancing Agriculture.

Springer-Verlag, Berlin, 1975. 394 s., 17 × 24 cm. DM 60.-.

Denne bog bygger på forfatterens store indsigt i jordbundslæren, der spiller en dominerende rolle som grundlag for de refererede land use-undersøgelser. I de første tre kapitler behandles analyser og forskellige klassifikationer inden for land use, og kapitel 4 giver en kort oversigt over naturmiljøets elementer. Det følgende afsnit om »landscape ecology« angiver dels nogle beskrivelser af et landskab og dets planters krav til miljøet samt deres respons på forskellige jordbundskvaliteter; endvidere belyses landskabets evne til at modstå en udnyttelse, og menneskets muligheder for at gribe regulerende ind i miljøet f. x. med gødning og vanding.